

**OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA
PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I IZDATAKA
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA
U 2016. GODINI**

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Tijekom 2016. godine u obuhvatu proračuna opće države bilo je šest izvanproračunskih korisnika: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO), Hrvatske vode (u daljnjem tekstu: HV), Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU), Hrvatske ceste (u daljnjem tekstu: HC), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (u daljnjem tekstu: DAB) i Centar za restrukturiranje i prodaju (u daljnjem tekstu: CERP).

Prihodi izvanproračunskih korisnika

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 31,7 milijardi kuna, što je 1,6 milijardi kuna ili 5,5% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U njihovoj strukturi, s udjelom od 58,2%, najznačajniji su doprinosi za zdravstveno osiguranje, koje je HZZO ostvario u iznosu od 18,5 milijardi kuna, što je za 1,2% više u odnosu na plan za 2016. godinu. Pritom se 17,9 milijardi kuna odnosi na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje, dok se 589,2 milijuna kuna odnosi na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu. Sljedeća stavka po veličini su prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama, koji čine 19,3% ukupnih prihoda poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 6,1 milijardu kuna. Od toga 5,1 milijardu kuna čine prihodi po posebnim propisima. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi ubiru HZZO i HV. U 2016. godini HZZO je izvršio prijebaj potraživanja i obveza s pojedinim državama odnosno entitetima za koje je u ranijim godinama na paušalnoj osnovi obračunavao uzajamno liječenje osiguranika (inozemnih osiguranika liječenih u RH te s druge strane osiguranika HZZO-a liječenih u tim zemljama), a nije bilo međusobnih plaćanja. Tako su, prema načelu novčanog tijeka, evidentirani prihodi i rashodi u iznosu izvršenoga prijebaja od 825,8 milijuna kuna. Kod HV-a ovi prihodi se prvenstveno odnose na prihode od vodnog gospodarstva odnosno naknada za uređenje, korištenje i zaštitu voda te vodnog doprinosa. Sljedeći po iznosu su prihodi od pomoći. Na kraju 2016. godine oni iznose 5,9 milijardi kuna, a najviše su ostvareni od tekućih transfera HZZO-u te od kapitalnih pomoći proračunu HC-a i HV-a iz državnog proračuna. Prihodima od imovine prikupljena je 1 milijarda kuna, pri čemu se najveći dio odnosi na prihode od financijske imovine i to DAB-a (u iznosu od 790,1 milijun kuna). Preostali dio ukupnih prihoda poslovanja izvanproračunskih korisnika odnosi se na prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija koji su iznosili 199,5 milijuna kuna te na kazne, upravne mjere i ostale prihode koji su iznosili 5,4 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 3,4 milijuna kuna. Najvećim dijelom odnose se na prihode od prodaje građevinskih objekata.

Rashodi izvanproračunskih korisnika

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2016. godini izvršeni su u iznosu od 30,2 milijarde kuna, što je 938,3 milijuna kuna ili 3,2% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U strukturi ukupnih rashoda poslovanja 77,5% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koje su u odnosu na plan veće za 368 milijuna kuna, odnosno iznose 23,5 milijardi kuna. U najvećoj mjeri odnose se na naknade građanima i kućanstvima HZZO-a, u koje je uključen i prethodno navedeni iznos prijeboja. Slijedeći po iznosu u strukturi rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika su ostali rashodi s udjelom od 9,2% u ukupnim rashodima poslovanja, odnosno oni iznose 2,8 milijardi kuna, što je 39,9% više u odnosu na planirani iznos za 2016. godinu. Najveće povećanje bilježi se na kapitalnim pomoćima kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru kod DAB-a te HV-a. Slijede materijalni rashodi, koji iznose 2,4 milijarde kuna. Ovi rashodi bilježe udio od 7,8% u ukupnim rashodima poslovanja te 5,4% manje izvršenje od planiranog. Pritom najveći dio čine rashodi za usluge kod HV-a. Potom slijede financijski rashodi (udio od 1,8% u ukupnim rashodima poslovanja) u iznosu od 548,5 milijuna kuna, što je 7,9% manje u odnosu na planirani iznos za 2016. godinu. Najveći dio ovih rashoda čine kamate za primljene kredite i zajmove HC-a. Nakon financijskih rashoda slijede rashodi za zaposlene u iznosu od 538,5 milijuna kuna, s udjelom od 1,8% u ukupnim rashodima poslovanja te izvršenjem 5% manjim od planiranog. Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države (udio od 1,6% u ukupnim rashodima poslovanja) izvršeni su u iznosu od 490,1 milijun kuna, što je 1,3% manje u usporedbi s planom. Subvencije iznose 75 milijuna kuna i u potpunosti se odnose na subvencije FZOEU-a.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2016. godini izvršeni su u iznosu od 1,6 milijardi kuna, što je za 174,7 milijuna kuna manje u odnosu na plan. Najvećim dijelom zabilježeni su na rashodima za nabavu proizvedene dugotrajne imovine HC-a i to onima usmjerenim u ceste i slične građevinske objekte te HV-a na ostalim građevinskim objektima, tj. ulaganjima u vodnu infrastrukturu. Rashodi za nabavu neproizvedene imovine prvenstveno se odnose na nabavu zemljišta kod HC-a i HV-a. Rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima imale su HV i HZZO.

Financiranje izvanproračunskih korisnika

Slijedom ukupno prikupljenih prihoda u iznosu od 31,7 milijardi kuna i ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 31,8 milijardi kuna, u 2016. godini ostvaren je **ukupni manjak** izvanproračunskih korisnika u iznosu od 87,4 milijuna kuna. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznosili 2,2 milijarde kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova 2,4 milijarde kuna.

Najvećim dijelom **primici od financijske imovine i zaduživanja** ostvareni su po osnovi kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora i to u iznosu od 1,5 milijardi kuna te zajmovima od drugih razina vlasti u iznosu od 308 milijuna

kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici su prikupili od prodaje dionica i udjela u glavnici u iznosu od 325,4 milijuna kuna, od čega se na CERP odnosi 315,9 milijuna kuna te od povrata glavnice danih zajmova i depozita u iznosu od 14,6 milijuna kuna.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova izvanproračunskih korisnika u 2016. godini prvenstveno se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu od 2,4 milijarde kuna, od čega je većina sredstava utrošena na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. Preostali iznos izdataka odnosi se na dane zajmove i depozite s iznosom od 3,2 milijuna kuna, od čega je 1,8 milijuna kuna utrošeno na dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora.

Tablica 1: Stanje dospjelih nepodmirenih obveza izvanproračunskih korisnika

NAZIV	DOSPJELE OBVEZE 31.12.2016.
FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	1.579.073
HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	875.505.201
HRVATSKE VODE	0
CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU*	3.121.508.313
HRVATSKE CESTE D.O.O.	21.776.469
DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	0

4.020.369.056

* Prema izvještaju Centra za restrukturiranje i prodaju za 2016. godinu dospjele obveze iznosile su 3.121.508.313 kn, a odnose se na sljedeće:

- iznos od 1.317.927.522 kn se odnosi na obveze prema Ministarstvu financija koje su nastale u razdoblju od 2000. do 2004. godine (dokapitalizacija HPB-a, otkup potraživanja od HPB-a, otkup potraživanja INA-e od HEP-a i HŽ-a), te iznos od 280.507.149 kn na obveze prema Ministarstvu financija po naplaćenom jamstvu za kupnju dionica društva JANAF d.d. te zakonske zatezne kamate po navedenom jamstvu u iznosu od 133.685.461 kn.
- iznos od 1.083.385.601 kn se odnosi na obveze prema HZMO-u nastale u razdoblju od 1994. do 2000. (više ustupljene nominalne vrijednosti dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni),
- ostatak dospjelih obveza odnosi se na obveze prema državnim imateljima za prodane dionice, obveze za jamčevine i sl.